

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

Liber

III

etiam quod talis anima non sit passio[n]ib[us] sensibilib[us] subdita. **A**x q[uod] inferit sicut Aquilae. Quod non quibus anima humana contum cibus in suis imaginatio[n]ib[us] vel affectio[n]ib[us] fixa poterit corporum alienum modum predicto reale transmutare: quod non quod est elevata nobiliter et a passio[n]ib[us] sensibilib[us] semota. **U**nus non videt quod corpora superiora non possint producere virtutes nobiles in anima magis quam in lapidibus preciosis vel salte disponere corpora: sed videtur mirabiles virtutes esse in lapidibus: igitur. Potest etiam istud declarari per experientiam. videtur enim quod aliquis super angustam trabem extensam super terram secure ambulat: et tamen si esset super profundam aquam non sic transiret. Dicit etiam autem quod quis gallina vicit gallum in pugna ergo quod esset gallus et eleuat suam caudam sicut gallus: et quoniam illi nascitur cornu in cruce sic gallo: et ista non sicut nisi ex forte imaginatione et extimatio[n]e. Dicit enim aristoteles de historiis quod cum gallina vicerit gallum tunc conatur contra sic gallus. Etiam si quis fortis cogitat de venere/erigere sibi vestigia ita quod aliquid semper expellit. Etiam puer genitus ut plurimum a similius illi super quem habuerunt forte imaginationes seu extimationes in contum. Nec quod homo videt aliud oscitare etiam oscitare: etiam pueri trahentes vinum de vase appetunt migrere: sed ista non videtur fieri nisi ex forti imaginatione: igitur. Et modo ponendum potest esse taliter: nam sicut lumen quod est species lucis est productum caloris: sic species albedinis et ruboris existentes in imaginatione sunt productum actionis albedinis et caloris in subiecto disposito: propter quod patientibus fluxum sanguinis prohibet res rubea. Et hec de secundo articulo. Tertium ad tertium sit

Oclusio sensus ad quod sit. Non est ponendum sensus aegri distinctus ex natura rei a sensu possibili: quod celo relinquit satis probata in primo articulo. Ad rationes oes dicitur quod secundum per nos non contra nos.

Liber secundi de anima finis.
Liber tertius de anima Aristotelis.

De parte autem animae quod cognoscit anima et sapit sive separabilis existente sive non separabilis sicut magnitudinem sed sicut rationem considerandum quam habet rationem. **E**sse est tertius liber de anima in quo per se determinat de potentia intellectiva. Et dividitur in duos tractatus. In primo determinat de potentia rationali: et dividitur in duo capitulo. In primo tractat quoniam secundones. **P**rima: considerandum est de parte animae per quam anima cognoscit et sapit: sive sit separabilis sive inseparabilis a corpore. **S**ecunda: tractat proprietates intellectus. **A**ntea: si intelligere sit sicut sentire/contingit intellectus pati aliquid ab intelligibili: sicut sensum a sensibili. **S**ecunda: optet intellectus esse impossibile. **A**terta: oportet intellectus esse receptivum specierum intelligibili. **Q**uarta: intellectus est in potentia ad suscipiendum spiritus et nullam ex natura dicitur habere. **Q**uita sicut sensitum se habet ad sensibilia: ita intellectum ad intelligibilia. **S**exta: necesse est intellectus esse mixtum. **Q**uod probatur: quod intellectus oia intelligit: quod optet ipsum esse immixtum. **Q**uod probatur: quod si in intellectu esset aliqua propria forma illa prohibetur ne intelligeret formas extraneas. **A**x quod habebit hec auctoritas: intus existentes prohibet extraneas. **H**eptima: intellectus possibilis non habet aliquam determinatam naturam: sed solu[m] habet naturam quod vocatur intellectus possibilis anima. **O**ctaua: rationabile est intellectus non miscerit corpori. I.e. organo corporeo. **Q**uod probatur: quod si esset aliquid organum tunc quale

esset ipsum organum esset ipse intellectus et sic posset esse calidus. **N**ona: intellectus possibilis est locus specie[rum]. **T**ertia: conclusio tangit duas differentias inter intellectum et sensum. **A**ntea: impossibilitas sensi tui non est sicut impossibilitati intellectus. quod probatur dupl[iciter]. **P**rimo ex parte sensus: quod sensus non potest sentire sua sensibilia nec valde excellere: sed cum intellectus intelligit valde intelligibilia non minus intelligit infima intelligibilia. **S**econdo probatur ex parte organi: quod sensus non est sine organo corporeo: intellectus vero est sine organo corporeo. **S**ecunda dicta est: quod intellectus suscipit omnes species omnium intelligibili: et id in actu primo per ipsas: sic non est de sensu. **H**ec ponit differentiam quod est ex parte obiecti. **P**rimo ponit tale suppositionem. **A**llud est magnitudo. I.e. idividuum magnitudinis et magnitudinis esse. I.e. quidditas huius magnitudinis. **E**t subdit quod hoc non est verum in omnibus: quod in omnibus id est suppositum et quidditas: ut dicimus hanc carnem et carnem esse idem. **E**t per hoc ponit rationem in sensu et intellectu ex parte obiecti: quod sensus cogit idividuum cum predicationib[us] individuatur: sed intellectus cogit quidditates abstracte a predicationib[us] individuatur. **Q**uartus: conclusio tangit duas questiones. **A**ntea: si intellectus est simplex et impossibilis et nihil habeat coe[rum] alicui intelligibili non videtur quod patiatur ab intelligibili cum aegre et patiens debeatur hinc aliquid coe[rum]. **S**ecunda questione: utrum intellectus sit intelligibilis: et si sit utrum sit intelligibilis sicut alia aut alterius. **Q**uinta: conclusio: tangit solutionem istarum questionum. **E**t primo solvit primam: dicit quod duplex est passio: quod est corruptiva quod est media antibus qualitatibus. **O**ptima: et talis passione non patitur intellectus. **A**lia est perfectiva et receptiva: et tali bene patitur intellectus: intellectus enim est quodammodo oia: quod est in potentia ad suscipiendum spiritus omnium intelligibili et nullam habet a natura: quod intellectus est sicut quod est tabula in qua nihil depictum est. **S**econdo solvit secundam questionem: et dicit quod intellectus est intelligibilis sicut alia intelligibilia. **E**t subdit quod in his quod sunt sine materia id est intellectus et quod intelligit. **S**econdo subdit quod in habent materia ratione quod est intelligibile in potentia: quod intellectus est potentia sine materia.

Quoniam autem sicut in omni natura hoc quod est aliud: hoc quod est materia uniusque generis. **C**onstat est secundum capitulo huius tractatur in quo per se determinat de intellectu agente et possibili. **E**t primo ponit tale secundone: necesse est in anima esse duas potentias. I.e. intellectus agente et possibili. **Q**uod probatur: quod in omni natura est aliud sicut materia quod est in potentia ad recipiendum oia receptibilia in tali natura: et est etiam aliud quod est productum omnium quod est productum in tali natura: quod in anima optime ponere ratione potentiæ et alia productum. **S**econdo ponit rationem istorum adiunctorum: dicit quod intellectus possibilis est quod possibile est oia fieri: sed intellectus aegre est quod est potes oia facere. **Q**uod probatur: quod sicut lumen facit colores existentes in potentia visibilis esse actu visibilis: sic intellectus aegre facit intelligibilia. **A**terto ponit proprietas intellectus agente quod sunt quoniam: dicit quod intellectus agens est separabilis impossibilis immixtus: actu substantia et honorabilitas intellectu possibili. **I**staz ultima pars probatur dupl[iciter]. **P**rimo: quod agens est semper honorabilis patiente. **S**econdo: quod principium effectuum est honorabilis principio receptivo cuiusmodi est intellectus possibilis. **E**t subdit quod eadem est scientia sicut actum cum re scita. **Q**uarto ponit differentiam inter virtutem cognitivam et agentem: dicit quod de cognitiva quod est de estimativa percedit intellectus